

Naš KUMENTAR

Z zaključkom letošnjega XIV. zasedanja Generalne skupščine OZN so dokazali, da želijo vsi narodi sveta mir. Predsednik zasedanja peruanski predstavnik Beluanda je poudaril, da je letošnje srečanje predstavnikov 82 dežel pripomoglo k splošnemu utrjevanju miru in da so rešili številna izredno važna vprašanja, ki vlivajo upanje v trajni mir. Poleg tega je pohvalil letošnje razprave, češ da so bile na višini, da ni bilo običajnega medsebojnega obtoževanja, klevetanja in namigovanja.

Zasedanje Generalne skupščine, ki so ga zaključili pred dnevi, je v tih mesecih sprejelo vrsto pozitivnih resolucij, razpravljali pa so tudi o stvareh, ki bi jih morali izločiti iz dnevnega reda.

Najvažnejši sklep zasedanja je resolucija o razočitvi. Ob obisku v ZDA je Hruščev predložil sovjetski načrt o razoročitvi, nekaj dni za njim pa je Lloyd govoril o britanskem predlogu o razredčenju oboroženih pasovih. Iz teh dveh referatov sta kasneje ameriška in sovjetska delegacija prvič v zgodovini OZN izdelali enoten predlog resolucije o delu desetletnega razorožitev odbora. Generalna skupščina je enotni predlog potem tudi soglasno sprejela, kar je vselej največji uspeh letošnjega zasedanja.

Nato so v skupščini pretresali še nekaj resolucij o prepovedi atomskih poskusov, o poskusih v Sahari, o zmanjšanju vojnih poročunov in prenosu viškov v sklad z nerazvite dežele. V skrbniškem svetu so pretresali vprašanje skrbniških ozemelj v Afriki. Domenili so se, da bo nekaj sedanjih skrbniških ozemelj postalo v prihodnjem letu neodvisnih, tako da se bo število članov OZN že na XV. zasedanju zvišalo.

Pri vseh teh razpravah je prišla do izraza težnja, da bi odpravili v svetu sedanja protislovja in se lotili osnovnega nasprotja med razvitimi in nerazvitimi deželami. Med drugim so podaljšali mandat komisije za palestinske begunce in povečali sklade za nerazvite dežele.

Takih pozitivnih dejstev je še več, posebno če pomislimo, da so na prejšnjih zasedanjih prišla do izraza blokavska nasprotja med Vzhodom in Zahodom. Tako so sprejeli tudi resolucijo o odboru, ki bo skrbel za miroljubno izkoriščanje vesolja.

Med tokratnim zasedanjem pa so prišle do izraza tudi negativne težnje, po katerih naj ne bi prekinili hladne vojne. V vrsto takih sklepov sodi alžirsko vprašanje. Čeprav je politični odbor pripravil zelo sprevljivo resolucijo, ki jo je zavrnil predvsem na de Gaullovi deklaraciji, zahodne sile niso hotele podpreti prizadevanj azijsko-afriških dežel za neodvisnost Alžira. Za resolucijo je sicer glasovala navadna večina, za veljavnost pa je potrebna dvotretjinska večina.

Kot drug poskus netenja hladne vojne je razprava o dogodkih na Madžarskem leta 1956. Čeprav so Američani pozvali v številnih drugih primerih vojno za popuščanje, so v tem primeru sami sprožili resolucijo o Madžarski. Se vedno se niso hoteli povsem odreči Dulesove politike o pritisku na vzhodnoevropske države, da bi jih odtrgali iz sovjetskega vpliva. Podobno lahko obravnavamo tudi vprašanje Tibeta.

Ne glede na takšne pojave lahko trdimo, da je letošnje zasedanje eno najuspešnejših v zadnjih letih.

Obvestilo

Obveščamo vse rezervne oficirje in podoficirje s področja Ptuja, Regoznice in Grajene, da bo redni študijski sestanek v ponedeljek, dne 21. decembra 1959, ob 15. uri v mestnem kinu, združen s proslavo dneva JLA.

Udeležba je strogo obvezna!

Združenje ROPJ občine Ptuj

Iz zaključkov zadnjega posvetovanja SZDL Slovenije

Na posvetovanju o socialistični politiki na vasi, ki ga je sklicalo predsedstvo Glavnega odbora SZDL Slovenije in ki je bilo prejšnji četrtek in petek v Ljubljani, so glede na razvoj družbeno-političnih in ekonomskih pogojev ter velike dosežene uspehe na družbenih posevkih in v kooperaciji sklenili, da je treba za hitrejši napredek posvetiti pozornost predvsem naslednjim problemom in nalogam.

Razvoj proizvajalnih sil našega družbeno-političnega in ekonomskega sistema ne le omogoča, ampak terja hitrejšo in doslednejšo uveljavljanje naših socialističnih načel tudi za preobrazbo kmetijskega. Organizacije Socialistične zveze morajo kot osnovni nosilec programiranja in planiranja rasti naše socialistične stvarnosti razviti najširšo politično aktivnost za vse uspešnejšo socialistično preobrazbo vasi. Poglobljeno politično delo edino lahko mobilizira vse naše delovne ljudi v mestu in na vasi ter razvija njihov interes za še hitrejši in skladnejši razvoj našega socialističnega gospodarstva. Ta pa lahko omogoči tudi večje zadovoljevanje rastočih potreb in višjo življenjsko raven nekmečkega, pa tudi kmečkega prebivalstva.

Pri razvijanju splošne politične aktivnosti naj organizacije Socialistične zveze pomagajo zlasti ljudskim odborom in njihovim organom. Od njihovega pravičnega dela in usmerjanja je namreč v veliki meri odvisno nadaljnje usposabljanje kmetijskih združenj in družbenih posestev. Ljudski odbori se morajo čimprej usposobiti za uveljavljanje socialistične politike, politike komune tudi za socialistično graditev na vasi.

Pri razvijanju socialistične zavesti zlasti podeželskega prebivalstva lahko zelo pomagajo razna kulturno-prosvetna društva, organizacije ljudske tehnike, strokovna društva, ljudske univerze itd.

Za uspešno opravljanje vseh teh in še mnogih drugih nalog so organizacije SZDL dolžne široko razviti politično delo med delovnimi kmeti, delovnimi kolektivi družbenih posestev in združenj ter aktivno SZDL. Temeljito naj preštudirajo vse gradivo IX. plenuma SZDL, posebno pa referat tovariša Kardelja. Aktivisti SZDL, združni in strokovni delavci bodo na ta način dosegli zaželeno ideološko razgledanost, da bodo lažje reševali zamotana vprašanja pri graditvi socializma na našem podeželju. S tem bodo tudi delovnega kmeta vse bolj navažali k aktivnemu političnemu udeleževanju, da bodo tudi v prihodnje prispevali glavni delež k socialistični preobrazbi vasi in graditvi socialistične družbe.

Uspehi v nadaljnjem razvoju kmetijstva na višji tehnični in družbeni ravni so v veliki meri odvisni od nadaljnjega razvijanja in utrjevanja dela organov delavskega in družbenega upravljanja na kmetijskih posevkih in v združenjih. Zato morajo organi Socialistične zveze, sindikati, zbori proizvajalcev in drugi posvetiti posebno pozornost delavskim in združnim svetom in njihovim odborom na posevkih in združenjih.

Sistem stimulativnega nagrajevanja kot glavna osnova ekonomske zainteresiranosti delavcev in uslužbencev tako na posevkih kakor v združenjih moramo še naprej razvijati in izpopolnjevati, da bi sprožili nadaljnje pobude delavcev in strokovnih kadrov ter utrjevali perspektivo za razvijanje moderne proizvodnje.

Družbena posestva kakor tudi kmetijska proizvodnja združenj naj v svojem nadaljnjem razvoju pokažejo nadaljnje prednosti ne samo glede visoke proizvodnje, temveč predvsem ekonomske prednosti pred drobno kmečko proizvodnjo. Na osnovi večje produktivnosti dela naj stalno zboljšujejo materialne pogoje delovnih kolektivov. Še hitreje morajo raz-

vijati specializirane industrijske načine proizvodnje in organizacije dela. Posestva se tudi v prihodnje ne smejo zapirati sama vase. S svojim vse večjim napredkom morajo utrjevati tudi socialistični vpliv na svojo okolico. Zato naj obravnavajo širše kmetijsko območje, povezujejo svoje delo z delom področnih združenj in naj čimprej postanejo uspešnejši organizator kooperacijske proizvodnje. Svojo proizvodnjo naj povečujejo tudi na zemljiščih, ki jih lahko kupujejo ali vzamejo v zakup od privatnih kmečkih gospodarstev. Pri tem naj kombinirajo tudi zaposlitev njihovih lastnikov.

Po odpravi nekmetijskih dejavnosti so se zadržbe neprimerno bolj usmerile v samo kmetijsko proizvodnjo. Majhnim kmetijskim združenjem zavira nadaljnji razvoj razen nekaterih pomanjkljivosti tudi premajhno kmetijsko območje. Zaradi tega naj ljudski odbori skupaj z združnimi vodstvi na osnovi konkretnih analiz proučijo nujnost in možnost združevanja razdrobljenih in šibkih združenj v večje in teritorialno zaokrožene gospodarske enote.

Socialistična kooperacija je v preteklem letu zajela dvakrat površino zemljišč kot prej, ustvarila pa skoraj trikrat toliko tržnih presežkov. Na osnovi doseženih uspehov se je tudi v naših razmerah afirmirala in pokazala kot ena najboljših oblik povezovanja družbenih in individualnih interesov lastnikov zemljišč v naporih za socialistično rekonstrukcijo vasi. Prav zato je tudi stalna in osnovna oblika naše socialistične preobrazbe. Zato moramo z vso potrebno pozornostjo skrbeti za njen nadaljnji pozitivni razvoj. Ob takem razvijanju kooperacijske proizvodnje torej ne more biti govora o kakršnem koli administrativnem ali političnem pritisku. Odpravljati moramo nadalje vsako kadrovske in formalistične ovaje, ne kooperacije ter vso težo polagati na njeno družbeno-ekonomsko vsebino in zadovoljivo tehnološko izvedbo.

Vse hitrejši splošni gospodarski razvoj, dosledno uveljavljanje našega družbeno-ekonomskega sistema in smotrno razvijanje gospodarske iniciative med drugim

povzročajo, da dajejo mnogi kmetje, zlasti pa podelavci in polkmetje, kmetijskim združenjem in družbenim posestvom vse več zemlje v zakup. Organizacije Socialistične zveze morajo zlasti skrbeti, da bodo med kmetijskimi organizacijami in lastniki takih zemljišč nastajali taki ekonomski odnosi, ki bodo temeljili izključno na ekonomskih interesih obeh partnerjev, torej na jasnem rentabilnostnem računu. Le na tak način se bomo izognili bodisi izgubi pri kmetijskih organizacijah bodisi mnogim političnim in socialnim problemom, ki bi jih nam odprlo vsako drugačno urejanje tega problema.

Vso pozornost morajo naše organizacije posvetiti uveljavljanju mladine na posevkih in združenjih. Socialistična zveza naj pomaga aktivom ljudske mladine, da zajejajo vso mladino, da se bo učinkovito uveljavila pri delu posestev ali združenj in da bo postala najaktivnejši činitelj vsega naprednega življenja na vasi.

V okviru splošnega gospodarskega razvoja ustvarjajo napredek kmetijski horganzizacij tudi nove in vse boljše pogoje za vse večje uveljavljanje kmečkih žena kot vsestransko aktivnih graditeljev novega življenja na vasi. Le pravočasna skrb organizacij SZDL lahko zagotovi, da se bodo kmečke žene razvile v aktivne in kvalificirane proizvajalke v celotni kmetijski proizvodnji. To pa bo tudi najsolidnejši temelj za njihovo uveljavljanje v delavskem in družbenem upravljanju.

Velika objektivna zapreka k hitrejšemu razvoju v mnogih kmetijskih združenjih in posevkih je še vedno nezadostni oziroma družbeno-politično in strokovno, prešibak kader. Zato je ena izmed važnih nalog organizacij SZDL, da vplivajo na izbiro, vzgojo in sploh kadrovske politike v kmetijskih organizacijah. Občinski ljudski odbori in kmetijske organizacije morajo s povečanim šolanjem in štipendiranjem omogočiti potreben dotok kadra tudi za odgovorne naloge socialistične graditve vasi. Zato je treba prilagoditi organizacijo šolstva vse večjim potrebam po kmetijskih kadrih.

Govor Edvarda Kardelja na X. plenumu zveznega odbora SZDL Jugoslavije

Na X. plenumu Zveznega odbora SZDL Jugoslavije je govoril tudi generalni sekretar SZDL Jugoslavije E. Kardelj, ki je med drugim dejal:

Pred nami so sedaj novi neposredni cilji in naloge - tako tisti, ki jih je formuliral VII. kongres ZKJ in ki jih bo seveda nadalje izdelal in konkretiziral bližnji kongres SZDL, kakor tudi tisti, ki jih je medtem postavilo življenje na dnevni red.

Za ilustracijo bom navedel samo nekoliko takšnih nalog: Nadalje je potrebno razvijati sistem družbenega razdeljevanja, tako da bi se v njem lahko izrazili v polnem obsegu socialistični proizvodni odnosi, ki nastajajo v delavskem samoupravljanju, in da bi likvidirali tudi zadnje ostanke najemniškega odnosa med državo in delavci. To ne bo samo še bolj okrepljeno sistema delavskega samoupravljanja, temveč bo še bolj poudarilo tudi vlogo osebnosti, individualna v naši družbi.

Nadalje moramo razvijati naš gospodarski sistem in metodološko planiranje, da bi dosegli čim stabilnejše in čim bolj dolgoročne splošne gospodarske proporce. Kakor so n. pr. proporcije med investicijami, družbeno in individualno potrošnjo, kar bo omogočilo, da bo vsako prizadevanje za povečanje delovne produktivnosti prinašalo napredek v vseh smereh.

V takih okoliščinah bo boj posameznega delovnega človeka za

boljše pogoje njegovega življenja odvisen izključno od njegovega boja za večjo delovno produktivnost, to je od prizadevanja na njegovem delovnem mestu kakor tudi od njegove aktivnosti v organih delavskega samoupravljanja, v boljšem poslovanju vsega podjetja, v komuni itd.

Nadalje moramo razvijati investicijski sistem tako, da bi boja za razvoj proizvajalnih sil postal sestavni organski del planskih prizadevanj delovnega kolektiva in posameznikov za večjo delovno produktivnost, kar bo še močnejše utrdilo materialno podlogo komune kakor tudi delavskega samoupravljanja.

Razvijati moramo nadalje sistem družbenega samoupravljanja v posameznih družbenih službah. Tako mora n. pr. sistem socialnega in zdravstvenega zavarovanja skupaj z mrežo zdravstvene službe postati v še večjem obsegu zadeva dobrega gospodarjenja uživalcev zavarovanja samih skupaj s strokovnimi kadri v zdravstveni službi.

Prav tako bo treba ločiti šolski in splošni izobraževalni sistem postopno od vsakoletnih proračunsko-subjektivističnih ocen in od administrativnega podrejanja, tako da ga bomo naslonili na samostojni sistem finansiranja ozi-

Ob Dnevu naše Armade

Po nalogu vrhovnega poveljnika JLA maršala Jugoslavije tovariša Tita bodo dne 22. decembra zagrmeli topovski strel v vseh glavnih mestih FLRJ in opominjali jugoslovanske narode, da praznujemo Dan JLA, to je dan, ko je bila osnovana Prva proletarska brigada, s katero smo postavili temelje naši redni vojski 1941. leta.

Letos, ko zaključujemo s proslavami 40. obletnice ustanovitve Partije in SKOJ, je za nas ta dan še pomembnejši, saj je prav zasluga Partije, da je organizirala brez enotno vodene in dovoljno opremljene armade vseljudski odpor. Še nam je v spominu razsulo bivše jugoslovanske vojske, ki je, čeprav oborožena, položila orožje v nekaj dneh brez pravega odpora in volje za borbo s sovražnikom. Korumpirani oficirji, predvsem višji, so prepustili svoje vojake in narod na milost in nemilost fašističnemu krvoloču, ki je neodgovorno pustil po naši zemlji in pobijal neoboroženo ljudstvo. Vnela se je borba za obstanek jugoslovanskih narodov in edino Partija, predstavnica delavskega razreda, je mogla organizirati vsesplošni odpor, čeprav je takrat slabo kazalo za zmago, toda vera v pravičnost naše borbe je vili našemu ljudstvu podvojen pogum. Iz majhnih partizanskih odredov so polagoma nastajale večje vojaške enote, ki so tako rekoč z golimi rokami iztrgale orožje sovražnikom iz rok. Od kod pa sta naše ljudstvo in porajajoča se Armada črpala toliko moči in vere v končno zmago? To samozavest je našemu ljudstvu vcepila Partija pod vodstvom sekretarja tovariša Josipa Broza-Tita.

Pod enotno zastavo jugoslovanskih narodov so se zbirali prvi partizanski borci in že so pokale partizanske puške in zadajale prve udarce našim sovražnikom. Branilci našega ljudstva so sovražniki imenovali »bandite«; sami so pa neusmiljeno in nečloveško ubijali ljudi in ropali po deželi. Ni bilo dovolj, da so nas napadli zunanji sovražniki; tem so pomagali tudi domači izdajalci in še povečali trpljenje našega ljudstva. Čim bolj je okupator izvajal pritisk, tem bolj so se strnile naše vrste in z ukazom vrhovnega poveljnika tovariša Tita smo dne 22. decembra 1941 ustanovili redno JLA, ki je postala edina predstavnica jugoslovanskih narodov v dosledni in neizprosni borbi proti okupatorju.

Naše vrste so se množile, množile so se tudi napadi in sovražne ofenzive fašistov, ki si niso mislili, da je v naših narodih toliko moči in vere v praktično borbo. Padali so talci, padali so naši borci, a v teh borbah se je kalila naša Armada, ki je kljubovala toliko ofenzivam in končno osvobodila naše ljudstvo tujih in domačih sovražnikov. Boj smo bojevali tudi na družbeno-socialnem področju. Obenem z vojaško zmago smo premagali in pregnali tudi kapitaliste ter postavili trdne temelje novi družbeni ureditvi - socializmu.

Iz ofenzive na dveh frontah smo prešli v mirno obdobje graditve nove Jugoslavije. Kakor v borbi se je tudi sedaj predvsem izkazala naša mladina, ki so ji svetili številni svetli vzori iz časa NOB. V osemnajstih letih svobodnega razvoja in graditve je prav JLA porok nedotakljivosti naših meja in čuvaj vseh pridobitev naše ljudske revolucije.

Rezervni oficirji in podoficirji so kot komandni kader JLA vedno pripravljeni z orožjem v rokah braniti domovino proti slehernemu sovražniku, hkrati pa so borci za miroljubno politiko in sodelovanje z vsemi narodi sveta.

Naj živi JLA in naš prvi komandant maršal Jugoslavije tovariš Tito!

JOŽE ROJIC
predsednik UROPJ občine Ptuj

roma na sistem družbenega upravljanja s čim samostojnejšo materialno podlago, kar bo omogočilo, da bomo tudi na tem področju odprli dolgoročnejske perspektive razvoja in dela ljudi.

Prav tako moramo nadalje razvijati mehanizem družbenega samoupravljanja v komuni, stanovanjskih skupnostih, ustanovah, institutih itd., zlasti pa v tistih panogah, kjer je bilo samoupravljanje doslej omejeno in nezadostno razvito, kakor n. pr. na področju železnice, pošte in brzojav ter deloma v trgovini itd.

Na podlagi vsega tega moramo nadalje razvijati tudi ustavni sistem, ki naj da širše možnosti za razvoj družbenega sistema v teh smereh.

Ker postaja naše družbeno življenje čedalje bolj raznovrstno in bogatejše po oblikah in vsebini, se mi zdi, da bi se morale osnovne organizacije Socialistične zveze v določenem smislu bolj »specializirati«; po delovnih sektorjih gde na določene probleme oziroma sektorje družbenega življenja. Razen tega ni vsak državljani pripravljen, še manj pa sposoben, ukvarjati se z vsemi zadevami. Imamo pri nas poštene državljane, ki jih navadno imenujemo »apolitične«, ker nimajo smisla za ne-kakšne splošne politične vidike naše družbene problematike. To velja tudi za del mladine.

V tako imenovani apolitičnosti pa ni treba vedno videti negativno

stran. Res lahko »apolitičnost«; prikriva omahljivost, oportunizem, nezavednost, lahko pa je tudi nag-njenje državljanov, ki čuti, da živi normalno v danem družbenem sistemu, v določenem ožjem področju družbenega življenja ali človeškega ustvarjanja, pa zato ne kaže zanimanja za druga področja.

Mislím, da bi lahko Socialistična zveza tudi državljane te vrste v večjem obsegu pritegnila in aktivizirala, ako bi bilo njeno delo bolj diferencialno in v določenem smislu »specializirano«; po delovnih sektorjih. Pri tem mislim na ustanavljanje skupin, pododborov, sekcij, komisij itd.

Mislím, da teh posameznih sekcij, komisij itd. ne bi smeli ome-jiti na preozek krog ljudi, temveč bi se morala v nekem smislu celotna osnovna organizacija razde-liti v take sektorje, ki bi se kot del osnovne organizacije, kot oblika njenega dela ob stalnem spremljanju in globljem proučevanju določenih problemov intenzivno okrenili na dočens delovna področja, seveda po nagibih članov Socialistične zveze, na primer za družbene zadeve, na gospodarska vprašanja, kmetijstvo, komunalno izgrajevanje, na probleme stanovanjske skupnosti, na ideološko-politične in zunanjepolitične probleme, na šolstvo in izobraževalno dejavnost, na zadeve socialne zaščite in zdravstva itd.

Naše perspektive za 1960

Za leto 1960 moramo sporočiti našim cenjenim naročnikom, bralcem in dopisnikom, da »Ptujski tednik« ne bo več izhajal.

Leta 1946 je bil list ustanovljen kot okrajno glasilo Osvobodilne fronte, pozneje pa je skrb za njegov obstoj prevzel Okrajni ljudski odbor Ptuj in ga uvrstil med zavode s samostojnim finansiranjem. Po spojitvi Okrajnega ljudskega odbora Ptuj z Okrajnim ljudskim odborom Maribor je nastalo vprašanje, kdo bo pomagal list vzdrževati. Okrajni ljudski odbor Maribor je to skrb prepustil Občinskemu ljudskemu odboru Ptuj, ta pa je sklenil list subvencionirati samo do konca leta 1959, ker smatra, da imajo delavci in kmetje ter kmetje na razpolago radijske aparate, poleg tega pa še delavci in kmetje na »Kmečki glas«. Poleg vsega je ljudem še na razpolago razširjeni dnevnik »Večera« s tedensko prilogo »7 dni« in republiški dnevnik »Delo«. Na območju ptujске občine ljudje ne morejo biti več tako navezani na skromen lokalni list kot so bili nekaj let po njegovi ustanovitvi, ker imajo na razpolago vrsto drugih listov, ki po obsegu in vsebini bolj odgovarjajo njihovim sedanjim zahtevam. Ob velikih zahtevah v občini slednja listu ne more več zagotoviti poldruga milijonskih sredstev za kritje tiskarskih stroškov, ker teh list ne more kriti s preizkušeno naročnino. Malo je tudi verjetno, da bi se mogel list vzdrževati iz same naročnine ob sedanjem številu naročnikov. Težko je reči, da bi naročniki pristali na zvišanje naročnine od 500 na 1000 din in na podražitev oglasnih in objavnih uslug.

Glede na vse to je bilo v razpravi na merodajnih mestih te dni sklenjeno, da se z letom 1959 izhajanje »Ptujskega tednika« zaključi.

Kolikor gre za nepravilno naročnino in oglasnino, prosimo dolžnike, naj nam zaostanek poravnajo, da bomo lahko poravnali obveznosti napram Mariborski tiskarni. Predplačila naročnine za leto 1960 bomo vrnil.

Zahvaljujemo se vsem našim poslovnim prijateljem za vso dolgoletno pomoč in sodelovanje.

UPRAVA

Ptuj

Danes, v petek 18. decembra 1959, zasedala v Ptuj oba zbora Občinskega ljudskega odbora.

Najprej bosta oba zbora poslušala poročilo sveta za kmetijstvo in gozdarstvo o doseganju razvoja kmetijske proizvodnje v občini Ptuj in o nalogah za izpolnitev petletnega družbenega plana v kmetijstvu, potem pa bosta rešila več preloženih vprašanj ki so na dnevnem redu.

Na ločenih sejah bosta oba zbora obravnavala predlog osnutka odloka o razpisu za kmetijsko proizvodnjo v občini Ptuj. Na dnevnem redu ločenih sej je tudi predlog odloka o spremembi in dopolnitvi odloka o sejemskem redu za sejne za plemenstvo živino na območju ptujске občine. Obravnavali bodo še predlog odloka o določitvi osnov za ugotovitev višine stanarine na območju občine Ptuj in nekaj drugih vprašanj.

9 kmetijskih rajonov v ptujski občini

Območje ptujске občine bo v bodoče razdeljeno na 9 okolišev kmetijske proizvodnje, in sicer okoliš Dravsko polje, Ptujsko polje, 4 dele okoliša Slovenske gorice ter 3 dele okoliša Haloze.

Na Dravskem polju bodo glavni prideki: merkantilni krompir, inetrizne sorte pšenice, heretozna koruza, krme prodaja ter pitanje goved in proizvodnja mesnatih svinj ter perutninarstva.

V okolišu Ptujsko polje bodo v glavnem pridelovali intenzivne sorte pšenice ter ostalo kot na Dravskem polju, razen perutninarstva, ker bo v tem rajonu reja mesnatih svinj.

V 4 delih okoliša Slovenske gorice bodo na prvem mestu namizna jabolka, hruške, breskve, krmne rastline, slive, vzreja plemenite mlečne živine, prodaja ter pitanje goved in svinj, žita, koruza in sladkorna pesa, zelenjava ter vina.

V dveh okoliših Haloze bo predvsem pridelok visoko kakovostnih in konzumnih vin, količinskih vin, namiznih jabolk in hrušk, jabolk in orehov, vzreja živine za prodajo, pridelovanje količinskih in kvalitnih vin, pitanje goved in prašičev.

gospodarske vesti

O novih najemninah v ptujski občini

O novih najemninah smo v našem listu na splošno že pisali. Tokrat bi naše bralce seznanili s konkretnimi kriteriji, po katerih se bo določala višina najemnine za vsako stanovanje posebej.

Višina najemnine bo v bodoče odvisna v celoti od vrednosti zgradbe oziroma stanovanja, od njegove uporabnosti, lege in drugih lastnosti. Vrednost se bo določala z metodo točkovanja najvažnejših elementov stanovanja: po materialu iz katerega je, po konstrukciji, instalacijah, opremljenosti. Skupno število točk bo predstavljalo, pomnoženih z valorizacijsko vrednostjo ene točke v višini 450 din, točkovno vrednost stanovanja. Dejansko vrednost posameznega stanovanja pa se glede na gornje izračuna tako, da se število točk pomnoži s številom kvadratnih metrov stanovanjske površine in še enkrat s ceno za točko.

Za primer naj navedemo dvosobno komfortno stanovanje. Dobro izolirano in suho, z dobriimi okni in vrati, s parketom, ki bo ne glede na velikost ocenjeno za okrog 100 točkami. Vrednost ene točke je 450 din. Vrednost stanovanja je torej 45.000 din za kvadratni meter tega stanovanja. Če ima stanovanje 50 m² površine, bo znašala vrednost stanovanja 2.250.000 dinarjev. Toliko bi stanovanje stalo, če bi ga kdo na novo gradil.

Ce upoštevamo, da bo stanovanje uporabno sto let, bi stanovančič morali plačati letno 22.500 din

ali mesečno 1875 din samo za amortizacijo, to je povračilo investicije, ki je nastala z gradnjo hiše oziroma za nadomestitev zgradbe, ko bo dotrajala. Toda stanovanje je treba tudi upravljati in vzdrževati, to pa stane približno prav toliko kot znaša amortizacija. Zato bo najemna znašala še enkratni znesek amortizacije, v tem primeru mesečno 3750 dinarjev.

Vendar je potrebno v tem pogledu upoštevati še en element, ki bo sodočeval pri višini najemnine. Ko je stanovanje že popolnoma amortizirano, je material stavbe še vedno nekaj vreden — računna se okrog 20 odst. vrednosti nove stavbe. Če se vrednost amortizacije zmanjša, se zmanjša tudi najemna. Če bi v gornjem primeru zmanjšali vrednost amortizacije za 20 odst. ne bi znašala najemna 3750 din, temveč samo 3000 dinarjev.

Iz tega primera je razvidno, da bo na višino najemnine vplivala vrednost stanovanja.

Sedaj je v teku točkovanje stanovanj v Ptuj in v ožji okolici ter v Kidričevem in v Majšperku.

Predhodno poskusno točkovanje v Ptuj in v Kidričevem je pokazalo, da bo znašala najemna za kvadratni meter stanovanjske površine v starih hišah od 27 do 41 din (doslej 6 do 12 din), v boljših starejših hišah od 45 do 60 din (doslej 12 do 16 din), v novih zgradbah od 70 do 80 din (doslej od 26 do 32 din). V zgrad-

bah s centralno kurjavo bo znašala 80 do 100 din. Povprečno se bo dvignila za 2 in pol krat z izjemo Kidričevega, kjer se bo dvignila povprečno za 3 do 4 krat. Do takega povečanja najemnine v Kidričevem pride zaradi tega, ker so bile dosedanje najemnine izredno nizke. Kvadratni meter je stal doslej od 16,8 do 19,5 din, dočim je znašala najemna za enakovredno ali celo slabše stanovanje v Ptuj od 27 do 32 din za kvadratni meter.

S stanovanjsko reformo je predvideno tudi nadomestilo v prejemkih delavcev in uslužbencev za višjo najemnino. S 1. januarjem se bodo prejemki zaposlenih povečali za povprečno 6,5 odst. Najemnine v cel državi se bodo povečale za okrog 50 odst. dosedanjega stanovanjskega prispevka. Ker se je stanovanjski prispevek obračunal v višini 10 odst. čistega prejemka bi torej ostalo okrog 1,5 odst. zvišanih prejemkov kot povečanje plače za izboljšanje življenjskih pogojev. Vsakakor pa se bodo posameznikom, ki imajo boljše stanovanja, najemnine bolj zvišale, kakor se jim bodo zvišali prejemki.

Nasprotno pa bo precej družin, kjer se bodo prejemki zvišali nad povečanjem najemnin, ker je v družini več zaposlenih, ali pa ima družina slabše stanovanje. Iz tega pa izhaja, da zvišanje najemnin v splošnem ne bo povzročilo poslabšanje življenjskega nivoja delavcev in uslužbencev.

Varnost prometa naša skupna skrb

O občnem zboru podružnice Združenja soferjev in avtomobilov v Ptuj 6. decembra t. l. bi lahko rekli, da je začel in končal z besedo o skrbi za svoje članstvo in njegovo strokovno ter splošno sposobnost za brezhiben promet na naših cestah.

Po polnoštevilni udeležbi, lepo okrašeni dvorani Obč. komiteja ZKS ter zgoščenih poročilih in vsebinsko bogati diskusiji članstva in gostov je lahko vsačdo odnesel iz zbora vtis, da je podružnica Združenja soferjev in avtomobilov v Ptuj eno izmed najaktivnejših ptujskih društev in da tudi dosega zadovoljive rezultate.

Predsednik Mesarič je v poročilu poudaril, da so v tem letu zelo koristili članstvu mesečni sestanki s strokovnimi predavanji o avtoelektriki, o motoroznanstvu, o prometu, o tehniki prometne, o refleksu soferjev, o prometnih nesrečah in drugem. Koristili sta jim tudi dve politični predavanji. Za strokovni in višji strokovni naziv je članstvo koristilo strokovni tečaj. Letošnji 13. julij so povežali s proslavo za 40. obletnico KPJ in SKOJ. Ob tem njihovem prazniku je šest članov prejelo srebrne značke in eden zlato več članov pa priznanje in denarne nagrade, ki so jih prispevala podjetja (250.000 din).

V razvedrilo je bil članstvu izlet v Slovensko Bistrico in na Bistriško Pohorje. Ob pomoči Obč. ljudskega odbora Ptuj si bodo sedaj opremili pisarno združenja v Ptuj, kjer bodo imeli seje in sestanke. V letu 1960 nameravajo ustanoviti svojo pral-

nico vozil, ki je Ptuj potrebna glede na vedno številnejši osebni in tovrstni avtopark. Pralnica jim bo dala nekaj sredstev, da ne bodo več odvisni od subvencij. Podružnica Ptuj ima celo svojo nogometno sekcijo, ki je že letos tekmovala za sindikalni pokal. Ustanovljena je bila na pobudo Ludvika Šeruga.

Predsednik Mesarič pa je navedel v poročilu tudi številke o prometnih nesrečah v 10 mesecih letošnjega leta, ki jih je bilo 56. Največ so jih povzročili osebni avtomobili (20), motorna kolesa (10), tovornjaki (14), kolesarji (11) in ostali. S smrtnim izidom je bilo 5 nesreč, s lažjo telesno poškodbo 30, s hude telesno poškodbo pa 18 primerov. O vzrokih in krivilih nesreč so posebej govorili v diskusiji.

Na zboru so prejeli nagrade Združenja LRS in priznanje za požrtvovalno dejavnost v organizaciji in v gasilskem društvu ter glede na zgledno varovanje vozil Ivan Janša, Anton Mihelač, Rudi Novak in Jože Glazar. Priznanje in srebrno značko sta dobila Ludvik Šeruga in Konrad Mahorič. Slednji se je kot prvi poletni vozač pridružil gasilec in za njem še štirje vozači. Gasilska vozila so sedaj vedno v redu. Denarno nagrado sta prejela od podružnice Franc Vidovič in Rudi Gregorec. Sredstva za nagrado je prispeval njun delodajalec. Marjanu Mesariču je izročil denarno nagrado in priznanje Jože Petrovič v imenu Zavoda za komunalno dejavnost. Marjan Mesarič je namreč prevozil avtobus TAM na progi Ptuj—Cirkovec nad

100.000 km brez generalnega popravila. Za to bo še prejel priznanje tovarne TAM Maribor. Pred zborom je Mesarič poudaril, da del ta priznanja s marilijim vozačem Lukom Vervodom.

Diskutante iz Ptuja in gostje iz Maribora in Ljubljane so nakazali več perečih vprašanj s področja našega cestnega prometa. Gost iz Maribora je poudaril, da vedno novi slučaj nesreč kažejo na pojav, da je nesreč iz leta v leto več in s tem tudi višina materialne škode. Skrb za varnost prometa ni samo skrb vozačev, temveč splošna skrb naše družbe, predvsem pa res skrb vozačev, ki se stalno srečujejo z vozili in ljudmi, ki promet ogrožajo. Navedel je, da je največ nesreč na ravni na ovinkih. Letos je bilo v Sloveniji v 10 mesecih mnogo več nesreč kot lani v 12 mesecih. Lan je bilo 28 mrtvih, letos pa že 59. Največ nesreč je med 2. in 4. uro ter med 18. in 20. uro. Prehitevanja, križanja in obračanja so večkrat usodna. Nekateri vozači onesposabljajo za vožnje alkohol, druge pa izpušni plin.

Gost iz Ljubljane je izrekel podružnici Ptuj priznanje, da je med najboljšimi v Sloveniji, navedel pa je vrsto novih izkušenj in predlogov vozačev ter republikanskega združenja. Navedel je tudi, da bodo prihodnje leto dobili vsi vozači posebne zastavice za primer pomoči med vožnjo. Če bo na vozilu taka zastavica (zobešena, bo to pomenilo za dohitelja, da jo prehitelja vozač, da vozač potrebuje pomoč. Navedel je tudi več novic v zvezi s stro-

Štirideset let od ustanovitve KPJ Spominski dnevi KPJ

19. decembra 1920 — ustanovni sestanek ženske komunistične organizacije KSJ za Slovenijo.

24. do 25. decembra 1928 — v Ljubljani pokrajinska konferenca KPJ za Slovenijo.

Decembra 1932 — izide prva številka revije »Književnost«, mesečnika za umetnost in znanost, legalna revija KP (urednik Bratko Kreft, sodelujejo Edvard Kardelj, Boris Kidrič in drugi).

24. in 25. decembra 1934 — v Ljubljani v stanovanju Zihelovih IV. državna konferenca KPJ; navzoč tudi Josip Broz; sprejet sklep o ustanovitvi Komunistične partije Slovenije in Komunistične partije Hrvaške.

Decembra 1935 — konec leta pokrajinska konferenca URSSJ za Slovenijo; sprejeto načelo akcijske enotnosti.

24. decembra 1937 — izide prva številka lista za delavska vprašanja »Glas delavca«.

16. do 27. decembra 1939 — stavka v Trbovljah, Hrastniku, Laškem.

20. do 21. decembra 1944 — II. pokrajinska konferenca ZSM za Slovensko Primorje.

IV. p'enum OSS Ptuj

Med pomembne dogodke pred koncem leta spada nedvomno IV. plenem Občinskega sindikalnega sveta Ptuj, ki je sklican za sredo, 23. decembra 1959, ob 14. uri v dvorani komiteja v Ptuj. Plenuma se bodo zvrševali članovi Občinskega sindikalnega sveta udeležili tudi predstavniki sindikalnih podružnic in predstavniki delavskih svetov, na plenumu pa so povabljeni tudi sekretarji osnovnih organizacij ZKJ in predstavniki osnovnih organizacij Ljudske mladine v gospodarskih organizacijah.

Plenum bo obravnaval izvrševanje petletnega družbenega plana ptujске občine in naloge družbenega plana za leto 1960. Namen plenuma je predvsem, da se člani občinskega sindikalnega sveta in vodstva sindikalnih organizacij in delavskih svetov temeljito seznajajo z izvrševanjem petletnega družbenega plana občine. Na plenumu naj bi sprejeli skupna stališča za nadaljnji razvoj našega gospodarstva, komunalne dejavnosti, šolstva, zdravstva, gostinstva in turizma ter obrti.

V perspektivnem družbenem planu občine za leto 1960 so predvidena precejšnja investicijska

sredstva za razvoj industrije, obrti, trgovine, komunale dejavnosti, poseben poudarek pa je na razvoju kmetijstva. Ker je to vprašanje izredno velikega pomena za celotni nadaljnji družbeni razvoj v občini, je naloga sindikatov da zavzamejo skupno stališče z ostalimi političnimi forumi: in občinskimi ljudskimi odbori za izvrševanje nalog v zvezi z družbenim planom.

V drugem delu zasedanja bo razprava o novih stanovanjskih najemninah in nalogah sindikatov pri izvrševanju te naloge. Sprejeta bodo priporočila za pravilno pojasnjevanje in tudi ukrepe s strani občinskega ljudskega odbora.

Plenum bo tudi razpravljal o bodočih nalogah sindikalnih organizacij v obdobju priprave na letne občne zbornice sindikalnih podružnic, ki bodo po 20. januarju 1960 v sindikalnih podružnicah ustanov in zavodov, v gospodarskih organizacijah pa bodo letni občni zbori takrat, ko bo potrjen periodični obračun gospodarske organizacije za četrtletje 1959 s strani delavskega sveta, kar bo osnova za izdelavo letnega poročila.

„PETROLOV“ servis že obratuje

V soboto, 12. decembra, opoldne je začel poslovati v Ptuj novi servis »Petrolov«, ki je pri Trgu svobode in je razbremenil Trg mladinskih delovnih brigad, kjer je bila prej servisna postaja. Novi servis je gradilo podjetje »Remonta« v Ptuj po projektu, ki ga je izdelal inž. Janez Zupanc pri Projektivnem ateljeju v Ljubljani. Rezervoarji za ves pogonski material so pod zemljo, servisna služba pa je tako urejena, da bodo lahko dobila vsa vozila gorivo in mazivo v vsakem času dneva in noči. Naprava na Trgu mladinskih delovnih brigad bo odstranjena, enako pa tudi rezervoarji, tako da potem ne bo več sledu o nekdanji resni nevarnosti požara v sredini mesta.

Novi »Petrolov« servis bo še bolj viden zlasti z novega cestnega mostu, brž ko bo odstranjena nizka zgradba nekdanje razdelilne elektropostaje v parku, ki stoji prav pri odcepu ceste k servisu. Na novi servis bo opozarjala vozila na Bregu posebna reklamna deska. Ponoči privablja pogled

Še ena poslovno-stanovanjska zgradba v Ptuj

Komiteja za revizijo projektov pri OLO Maribor je potrdila idejni projekt za upravno-stanovanjsko zgradbo, ki ga je po naročilu Občinskega ljudskega odbora Ptuj kot investitorja izdelalo podjetje Komunaprojekt Maribor. Nova zgradba bo stala zraven gostišča »Beli križ« in bo imela dve nadstropji.

S to zgradbo bo dobil Ptuj še eno poslovno-stanovanjsko zgradbo v Trstenjakovi ulici, ki bo imela v pritličju trgovski lokal »Merkurja« za pohištvo in razno tapetniško opremo, šest pisarniških prostorov v I. nadstropju, šest trosobnih stanovanj in štiri samostanske sobe v I. in II. nadstropju. V kletnih prostorih bo skladišče za trgovski lokal ter kotlovnica za deponiranje premoga.

kovnimi ocenami vozačev in njihovim nadaljnjim usposabljanjem. O vsem tem bodo člani še lahko čitali v »Prometnem vestniku«, ki ga zdaja združenje.

V upravnih in nadzorni odbor so bili ponovno izvoljeni najagilnejši člani, ki so zboru objavili, da se bodo tudi v bodoče trudili, da bo podružnica v Ptuj storila čimveč za svoje članstvo in da bo promet na območju ptujске občine čimbolj brezhiben.

rdeči fluorescentni napis »Petrolov«. Pred servisom je stalno kakšno krajeno ali prehodno vozilo. Prebivalstvo mestnega centra ima sedaj ponoči več miru, ker na razloga, da bi se tovorna vozila ponoči ustavljala na Trgu mladinskih delovnih brigad.

Prazen prostor med servisom in Laskovo ulico bo naveden z zemljo in rušo, ki jo izkopavajo pri kopanju kleti za novo poslovno-stanovanjsko zgradbo. Zadržne hranilnice in posojilnice v Laskovi ulici. Ta prostor bo po sploširanju podaljšek parka. Spomlad. bo dokončno urejen še park, ki je bil prizadet za gradnjo mostu. Tako bo ta del mesta epou urejen, zasajen z grmičjem in cvetličnimi pasovi in bo Ptuj v okras.

MOPEDISTI, POZOR!

Po določilih 79. člena Pravilnika o vozniških motornih vozil (Uradni list FLRJ št. 32-612/59) je Avto-moto zveza LRS v Ljubljani pooblastila Avto-moto društvo v Ptuj, da vrši preverjanje znanja iz cestno prometnih predpisov za mopediste na območju občine Ptuj, razen območij krajevnih uradov Hajdina, Cirkovec, Lovrenc Ptujška gora, Majšperk, Stopercer in Zetale. Za območja teh krajevnih uradov je za preverjanje znanja cestno prometnih predpisov za mopediste pooblaščen Avto-moto društvo v Kidričevem.

Pri Avto-moto društvu v Ptuj bodo preverjanja znanja iz cestno prometnih predpisov za mopediste v prostorih društva v Ptuj, Cvetkov trg 3 (pri kinu), in sicer:

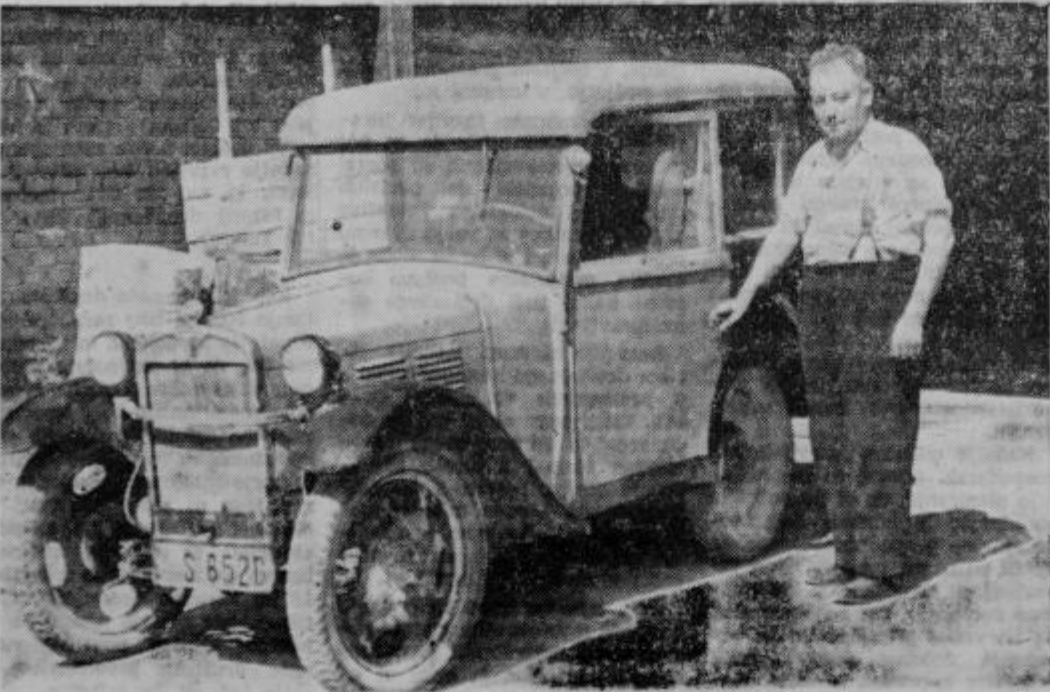
18. dec. 1959 ob 15. uri
22. dec. 1959 ob 15. uri
24. dec. 1959 ob 15. uri
27. dec. 1959 ob 8. uri
30. dec. 1959 ob 15. uri
6. jan. 1960 ob 15. uri;
v Markovcih 20. dec. 1959 ob 15. uri in 27. decembra 14. uri in v Gorisnici 26. dec. 1959 ob 14. uri.

Prijave sprejema Avto-moto društvo v Ptuj dnevno od 8. do 9. in od 17. do 19. ure v prostorih društva.

Takša za izpit: državni kolek 150 din in 300 din gotovine. Ker je potrjeno vezano na osebno izkaznico, prinesite isto s seboj.

Avto-moto društvo Ptuj

Zadnja številka izide 30. XII. 1959

BMW »Dixie«, ki je last obrtnika Jožeta Ilica iz Ptuja, še vedno dobro služi namenu in ne ogroža prometa

Idejni pomen amaterske dramske dejavnosti

Ljudskoprosvetno udejstvovanje ima pri Slovencih velike tradicije. Naši ljudje ljubijo lepo pesem, radi obiskujejo gledališke predstave, še raje pa igrajo — skratka: »ljudstvo si napravi svoj hec...«, so dejali predniki ob koncu prejšnjega stoletja. Marsikaj se je spremenilo, tempo življenja je iz dneva v dan večji in stare oblike so se prežvele.

Nastane vprašanje: ali ima amaterska dejavnost sploh še kakšen pomen, saj imamo televizijo, film, kjer lahko slišimo čudovite orkestre, pevce, vidimo odlične igralce, občudujemo bajne pokrajine, strmino nad sodobno tehniko ter se navdušujemo nad »čarja in pestrostjo našega planeta in vesolja?! Kdor je zmožen malo globlje misliti, bo odgovoril pritrdilno. Da, tudi na še tako skromnem odru, v še tako skriti hribovski vasici ima amaterska dejavnost velik pomen. Občinstvo je navdušeno če vidi na odru Frančka ali Bernardica, še več, zelo se zanima, kako bosta posredovala doživlja in čustva. Tu imamo močno estetsko vez med igralci in njihovimi gledalci. Ni namen igralcev-amaterjev, da samo zabavajo, vzgajajo, temveč in morda predvsem, da se sami obenem vzgajajo, kulturno izživljajo ter nekaj plemenitega doživijo. Na mladega človeka vpliva tako udejstvovanje, odločujoče (včasih celo odločilno), saj bo nekaj pridobil, se kultiviral in prav tu je naloga prosvetne dejavnosti, da pritegne življenja željno mladino v svoje vrste.

Zamenhofova proslava

Ptujski esperantisti so imeli v ponedeljek, 14. decembra, v dvorani občinskega komiteja ZKS proslavo stoletnice rojstva Zamenhofa, ustvaritelja mednarodnega jezika esperanta.

Redni in izredni člani ter gostje so z zanimanjem sledili v burno odobravajoč nastop nad 40 učenec in učenk osnovnih šol (4. razred), ki se uče esperanto in so s svojim izvajanjem recitacijskih, glasbenih in pevskih točk dostojno počastili spomin človeka, ki je z novim jezikom hotel spraviti vse človeštvo.

Njegov sen se uresničuje in plemenita esperantska ideja, ideja bratstva in prijateljstva med vsemi narodi sveta se nenehno razširja in postaja stvarnost. —o—

»Klopčič« v Hajdini

Prosvetno društvo »Štane Petrovič« v Hajdini je v nedeljo, 13. decembra, z uspehom uprizorilo Budakovo komedijo »Klopčič«. Režiser tov. Kampi Maks je tudi tokrat imel srečno roko pri izbiri igralcev. Vredno je omeniti igralce, ki je bila prvič na odru, pa se ji to ni prav nič poznalo. Nasprotno, s svojo igro je znala tako — kot vsi ostali — pritegniti gledalce, ki so izvajanju lepo sledili. Naši ljudje se radi smejejo in so jim zato komedije všeč. Radi pa gledajo tudi drame. Med gledalci pa so padle naslednje besede: scenarija prav dobra, odlično igrano, Gustlu se res moraš smejati, Jožica je prava gostilničarka, Pepi mi je privabil solze v oči, Marijana je zelo posrečena, Maks se do skrajnosti razburi, Fecka, Vlado, Erika, Mirko, Karla in Lesjakov igrajo mladostno razigrano.

Človeku se nehoti vsiljuje misli, koliko truda vlagajo naši igralci, njihov poštovni režiser in šepetalec, preden pripravijo delo za predstavo. To je trud, ki se ne da poplačati. Naši igralci vadijo v mrzli dvorani, ki pa je za predstave premajhna, zato so v nedeljo igrali popoldne in zvečer. Dvorana je bila obkrajnata polna.

Dvorano bi bilo nujno potrebno povečati. Društvo je že izvolilo za to potrebni odbor, ki bo zadano nalogo skušal v najkrajšem času izvesti.

Ob koncu še to: le tako naprej, dragi igralci! Vaš trud in uspeh pa je nam gledalcem vedno velik užitek.

PRAKTIČNI NASVETI

Črno suknjo perite vedno v slani vodi. Likajte ga na narobni strani, ko je še vlažno.

Perilo iz nylona perite v vroči raztopini detergenta. Umetne nitke so bolj odporne kakor naravna vlakna, zato jim vroča voda ne škoduje. Preden potopite perilo v pripravljeno raztopino drgnite najbolj umazane dele s suhim pralnikom.

Tu smo v zaostanku. Vsi radi brcajo žogo, se pode po raznih tekalščih in plesiščih itd. Vse to je prav in potrebno, vendar ne smemo pozabiti na duševno dviganje mladine. Svobode morajo osvežiti, dati jim novega poletja!

Človeštvo se nagiba k humanizmu. Humanist je lahko samo nepokvarjen človek, človek vesti, ki ima srce in pamet, čut za bližnjega in težnjo k neprestanemu izpopolnjevanju.

Novi družbeno-politični red je trdno formiran, njemu sledi moralni red. Mislim, da se je pričel boj za učvrstitev novega moralnega reda. Osnova vse moralnosti je človekov odnos do samega sebe. Človek, ki je nekritičen do sebe bo svoja hotenja ocenjeval nepravilno, tuja pa pristransko. Stokrat nič je nič, stokrat ena je pa sto! S tem sem marsikaj povedal. Predsednik Tito je dejal: »Komuna mora posvečati več pozornosti vsakemu posamezniku.« Torej: boj za človeka! Ni moj namen, analizirati, vendar mislim, da je bilo potrebno opozoriti na pravkar nazakane misli. Spoznavajmo, varujmo, spoštujmo in izobražujmo naše ljudstvo!

Organizirati dramsko skupino ni lahka stvar. Odrska dejavnost ima svoje zakonitosti. Vsaka sekcija naj ima sosveto treh ali štiri ljudi, ki mora biti pod brez-pogojnim vodstvom najbolj razgledanega in izkušenega tovariša. Temeljito preudarite ali delo odgovarja času, kraju, ljudem! Največja napaka je mučiti se mesece in mesece s težko dramo, na koncu se pa izkaže, da ansambel ne zmore naporov niti igralsko niti tehnično. Volja popušča in tako se prične pot navzdol. Najprvo izberite lažja dela (ne lahka), z manjšo zasedbo, nato polagoma preidite na kakšno bolj problematično dramo. V sekciji mora vladati sloga, ki je osnova tvornosti. Zgodi se, da skupnica ali posamezniki ustvarjajo nerazpoloženje, vedno so v »poziciji« ter »nad dogajanjem«. To so najbolj nevarni »zvezdiki«. Najraje bi vse sami odigrali, glavne vloge so jim kar »usojene«, ne pustite druge blizu itd. Ti egoisti, megalomani v svoji duševni revščini in majhnosti vidijo le sebe, zato morajo take vrste »protagonisti« vodjo skupine vedno sovražiti, kajti on hoče vse, oni pa samo sebe. Tu, prav tu je

nevarnost, ki preprečuje pritegnitev novih moči! Vsaka večja vas bi lahko imela do trideset ali več igralcev. Tako velik ansambl: lahko uprizori v sezoni najmanj tri dela (dramo, mladinsko igro, komedijo).

Izguba časa pri posamezniku bi bila minimalna. Se enkrat! Mladega človeka vsakdo rad vidi na odru! Rutino naj nadomesti napenjenost vitalnih sil, neposrednost podajanja, saj pravo igranje sploh ni pretvarjanje, marveč razkrivanje. Ne gre za »umetnost«! Vemo, da celo gledališča z veliko tradicijo in z izobraženimi, kultiviranimi, izredno talentiranimi močmi včasih le na trenutek »ujamejo« ono kar lahko imenujemo umetniško podajanje.

Skrb za delavce ptujskih kolektivov

Ena izmed najvažnejših nalog sindikatov in Zavoda za napredek gospodinjstva v Ptujju je letos skupna akcija na področju družbene prehrane delavcev in uvažanje toplih malic v delovnih kolektivih. V zvezi s tem je Občinski sindikalni svet skupaj z Zavodom za napredek gospodinjstva imel številna posvetovanja z vodstvi sindikalnih podružnic in podjetij o nujnosti uvažanja toplih malic v vseh kolektivih. O tem vprašanju je bila večkrat tudi razprava na predsedstvu Občinskega sindikalnega sveta, ki se je zavzemal za to, da se čimprej reši vprašanje ustanovitve centralne menze družbene prehrane, ki je bila prvotno mišljena v gostišču »Slona«, a se je od prvotnega predloga odstopilo zaradi iskanja še primernejših prostorov v mestu.

Prvi rezultati pri uvažanju toplih malic so se pokazali v petih kolektivih, kjer so samostojno ustanovili lastne obrate za tople malice in kjer te prejema ca 400 delavcev.

Občinski ljudski odbor, Občinski sindikalni svet in Zavod za napredek gospodinjstva v Ptujju so nadaljevali akcijo, da se omogoči vsem delovnim kolektivom, da uvedejo tople malice za svoje delavce. Tako je po daljših pripravah uspešno, da je v ponedeljek, 14. dec. 1959, začela s kuhanjem toplih malic za ptujske delovne kolektive, centralna kuhinja toplih malic v Prešernovi ulici. Ta kuhinja bo oskrbovala s toplimi malicami kolektive: Tekstilno tovarno in barvarno, Tovarno perila »Delta«, Strojne delavnice, Petovio, Perutnino, Pletarno, Tovarno avtoopreme in ostale delovne kolektive, ki se bodo prijavili. Kuhinja je pričela s 150 obroki prvi dan, drugi dan se je število že povečalo na 180. Cena obroka je 60 dinarjev s kruhom. V nekaterih podjetjih, bodo del stroškov krila podjetja, ponekod pa bodo delavci sami plačevali ceno obroka.

Jedilnik malic je zelo pester, saj vsebuje kar 12 različnih obrokov. Tako je pestrost zagotovljena, prav tako pa tudi kalorična vrednost obrokov. Ustanovljen je bil tudi upravni odbor družbene prehrane, kot organ družbenega upravljanja z nalogo da zagotavlja stalno pestrost hrane, kvaliteto in kalorično vrednost in da stalno skrbi za izboljšanje obrokov. V odboru so predstavniki vseh kolektivov, ki prejemajo tople malice.

Kljub dosedanjim skromnim uspehom, je bil letos z navedenim na področju družbene prehrane v občini dosežen velik korak naprej.

Obiskali smo nekatere kolektive, kjer že imajo delavci tople malice. Kaj smo zvedeli?

V jedilnici »Mlekarne«

Že ob prihodu v prostore obrata družbene prehrane v podjetju »Mlekarne« Ptuj, dobi človek občutek zadovoljstva, istočasno pa se mu rodi želja, da bi naj bilo povsod tako lepo in čisto, kjer se hranijo naši delovni ljudje.

Jedilnica je prijazna, mize porgane z lepimi belimi prtji, na mizah cvetlice, v kotih oleandri, radijski sprejemnik.

Tovarišica Milka Tovornikova, tajnica sindikalne podružnice, nas je seznanila z obratno menzo:

»Na lanskoletnem občnem zboru sindikalne podružnice smo sklenili, da bomo v delovnem kolektivu ustanovili obrat družbene prehrane za tople obroke malice. Ta sklep je bil uresničen letos 8. novembra, ko smo imeli otvoritev in sedaj naša menza že redno obratuje. Člani sindikata smo v več obrokih prispevali denarna sredstva v višini 108.000 dinarjev, ki služijo sedaj menzi kot obratna sredstva. Sredstva za preureditev in opremo je dalo podjetje, ki krije tudi režijske stroške. Vodstvo podjetja kaže vse razumevanje in nudi pomoč pri izboljšanju naših obrokov toplih malic.

Z uvažanjem toplih malic se je dvignila delovna storilnost in delavci imajo večje veselje do dela.

Kratek razgovor v »Slovenskih goricah«

Ob obisku pri »Slovenskih goricah« v Ptujju, kjer so uvedli tople obroke malice 3. decembra t. l., nam je Marija Černe med drugim povedala:

»Tople malice smo v podjetju uvedli 3. decembra in jih prejema dnevno 30 delavcev. Delavci bodo za obrok plačali 40 din, razliko pa bo krilo podjetje. Vso organizacijo vodi sindikalna podružnica in storili bomo vse, da bodo delavci zadovoljni.«

Menza družbene prehrane v Tovarni volnenih izdelkov Majšperk

Tople malice so v tovarni volnenih izdelkov Majšperk uvedli letos v začetku leta. Povprečno sprejema tople malice dnevno 118 delavcev in delavk. Cena obroka, ki jo plača delavec je 30 din, ostalo pa krije podjetje.

V železniških delavnicah v Ptujju

Prispeli smo ravno v času, ko so delavci prejeli topli malico. Prihajali so nasmejani obrazov in z užitekoma zaužili topli obrok, ki je po napornem delu zelo dobro teknil.

V razgovoru z direktorjem Jožetom Rupnikom in Marijo Valentinovo, ki vodi obrat družbene prehrane, smo se seznanili z uspehi, ki so jih dosegli, prav tako pa tudi z izkušnjami.

Tovariš Jože Rupnik je dejal:

»Pri nas smo začeli z uvažanjem toplih obrokov malice letos spomladi. Organizator je bila sindikalna podružnica, vodstvo podjetja pa je skupaj z delavskim svetom z razumevanjem in material-

Ptujski vrli pismonoše pri razdeljivanju pošte.

nevarnost, ki preprečuje pritegnitev novih moči! Vsaka večja vas bi lahko imela do trideset ali več igralcev. Tako velik ansambl: lahko uprizori v sezoni najmanj tri dela (dramo, mladinsko igro, komedijo).

Izguba časa pri posamezniku bi bila minimalna. Se enkrat! Mladega človeka vsakdo rad vidi na odru! Rutino naj nadomesti napenjenost vitalnih sil, neposrednost podajanja, saj pravo igranje sploh ni pretvarjanje, marveč razkrivanje. Ne gre za »umetnost«! Vemo, da celo gledališča z veliko tradicijo in z izobraženimi, kultiviranimi, izredno talentiranimi močmi včasih le na trenutek »ujamejo« ono kar lahko imenujemo umetniško podajanje.

Talentov imamo dovolj, treba jih bo organizirati, jim dati osnovno tehniko in prijeme igre. Tu moramo napraviti korak naprej, zato bo naša dramska komisija pri Občinskem svetu Svobod v kratkem ukrenila vse potrebno (tečaj, izdaja skript za režiserje itd.) Vse to ne bo samo ozko strokovnega, temveč tudi splošno izobraževalnega značaja. Potrebno bo povedati nekaj besed o dramatik, zgodovini književnosti, kulturni zgodovini, njenih smereh, stremljenjih, stilu in podoben. O vseh teh vprašanjih se dandanes mnogo razpravlja s stališča »modernosti« in »nemodernosti«. Različni bomo tudi vprašanje, če se formalistično, zunanje efektivno igranje, za katerim se v bistvu skriva duševna revščina in nemoč lahko ponaša z oznako »moderno«. Filozofiral seveda ne bomo (vsaj v tem primeru ne), toda naredili bomo korak naprej in dovolj je, da se napreduje! Skušali bomo najti resnično sposobno pot v človekovo duševnost in njegova stremjenja. Pogled na človeka z aspekta današnjega časa, sveta in njegovih prebivalcev!

S. B.

Živahna mladinska dejavnost

V počastitev 29. novembra so po šolah in vaskih aktivnih sprejeli 454 mladincev v organizacijo LMS. Sprejeme so združili s proslavami, ki so jih pripravili starejši mladinci.

Občinski komite LMS se je povezal tudi z našimi študenti, ki so vključeni v Ptujskem akademskem klubu. Dosedaj namreč so se študentje, ko so prišli na počitnice, držali je bolj zase, to pa je napak saj bi lahko marsikaj svetovali in pomagali mladim mladincem, posebno na vasi. Že v letošnjih semestrskih počitnicah bodo pomagali delavski univerzi in skupaj s komitejem organizirali veliko mladinsko silvestrovanje in športni turnir. Tekmovali bodo v odbojki, košarki, namiznem tenisu in šahu. Upajmo, da bo to sodelovanje rodilo še lepše sadove.

V nedeljo, 20. decembra, bo v dvorani občinskega komiteja ZKS v Ptujju redna občinska letna konferenca LMS. Izvolili bodo novo vodstvo, saj je delo zaradi preselelitve nekaterih tovarišev zelo oteženo in leži vse delo na sekretariatu, ki se lahko pohvali res z lepimi uspehi. Pib

Na ptujski avtobusni postaji

IX. številka revije „Otrok in družina“

»Kje ste, starši? Skrbeti morate za otroke tudi vi, ne le družba! Vaši so in vi ste odgovorni zanje! — takšen klic je v 9. številki revije »Otrok in družina«. Tako kličejo pereči primeri neodgovornosti staršev — kako puščajo šestletnega otroka v času službe samega doma, kako štedijo pri otrokovi malici, da bi si kupili motor, kako trden kmet noče zrtvovati za svojega bolnega sina nekaj tisočakov za zdravljenje itd.

Se en pretresljiv klic: Pustite otrokom spat! Kdo? Vsa, ki mu je otrokov apenec deveta skrb. Pojdite z menoj po breznicah, po gostilnah in kavarnah. Ponoči se zabavajo, se pogovarjajo, se smejejo, plešejo... Luč izpod stropa sijalje močno svetlobo, zrak je zakajen, zatohel, moreč. Otroci sede ob materalah in očeti. Spanec jim lega na veke, težke so, vsak hip težje. Utrujenosti, zaspani, bledi, prebledi za svoja leta. Spanca ne zmagajo več, zadremajo in se zamajajo, starši pa jih stresajo, da se na silo

zdravijo, smejejo se jim in jim natakajo pijače. Nikogar ni, ki bi otroke poslal domov spat: ne očeta, ne matere, ne krčmarja in ne natakarja...

Prav tako živa so vprašanja v Pomenku s starši, v rubriki Mladi in na prednjih straneh revije, kjer piše o družini in šoli, o šoli in stanovanjski skupnosti in o noveletnem praznovanju.

— — —

Hud jezik je edini predmet, ki se, če je stalno v rabi, še bolj ostri.

*

Nekateri ljudje so tako hinavski, da ne mislijo niti nasprotno od tega, kar govorijo.

*

Majhne bede v življenju nam včasih pripomorejo prek velike revščine.

*

Noben junak ni vseh 24 ur dneva vreden tega imena.

Feliks Bagar

IZ DOLENE

Po novem letu bodo zasvetili tudi v okolici Dolene v okrog sto hišah, kjer je že gotovo nizkonapetostno omrežje v daljavi 11—12 kilometrov, gotov pa je tudi že transformator in glavni vod potegnjen v daljavo kakih 5 km.

Dneva, ko bodo v tem delu Hala zasvetili z električno lučjo, se vsi zelo veselijo, obenem pa so zelo hvaležni vsem, ki so kakor koli pripomogli, da je prišlo do uresničenja te dolgoletne želje ljudi iz Gornjih Hala.

V otroškem vrtcu na Bregu so tu di najmlajši zelo samostojni.

Za vsakogar nekaj zanimivega

Tekmovanje za vsemir

Tehnični podatki o sovjetskih vesoljskih uspehih so precej znani. Vprašanje, na katero skušamo odgovoriti, se torej skrči le na tole: kaj pravzaprav omogoča, da se sovjetski vesoljski program tako naglo razvija?

Vzrokov je več. Raketne v Sovjetski zvezi niso nova reč. Znani Konstantin Ciolkovski je že obzačetku našega stoletja utemeljil načela raketnega poleta in sanjal o poletih v vesolje. Arj Sternfeld, sedaj eden najuglednejših astronomov, je že leta 1934 pričel izračunavati poti raket, ki naj bi letale na Luno in na planete sončnega sistema. Še daleč pomembnejše pa je dejstvo, da so sovjetski znanstveniki in inženirji že med drugo svetovno vojno intenzivno delali na raketnem področju. »Katjuša« je bila samo eno izmed raketnih orožij, ki je nastalo »mimogrede«. Po koncu vojne, ki je dala Rusom tudi nekaj neimskih načrtov in strokovnih moči, so se sovjetski znanstveniki takoj lotili obširnega raketnega programa. Stvar je bila seveda predvsem vojaškega značaja. Prva naloga, ki jo je bilo treba rešiti, se je glasila: kako prenašati atomske bombe normalne velikosti na velike razdalje. Leta 1947 je nastal raketni eksperimentalni center v Ostaškovu. Preizkusne proge za poletne rakete so začrtali vse do Zemlje Franca Jožefa in dalje v Severno ledeno morje. 1950. leta je znanstveni in tehnični kolektiv v Ostaškovu izstrelil 73 ton težko raketo R-14 na daljavo 300 km. Leta 1954 so Rusi izstrelili balistični izstrelak na daljavo 1500 kilometrov. Potem je nastal nov eksperimentalni center na jezeru Issyk, ki leži kakih petdeset kilometrov vzhodno od kazahske prestolnice Alma Ata. Njegove preizkusne proge tečejo tisoče kilometrov daleč v Severno ledeno

morje, proti Kamčatki in v severni del Tihega oceana. Menijo, da leži v južni Sibiriji še nekaj raketnih centrov. Iz enega izmed teh izstreljujejo rakete v vesolje.

Vse delo, ki je v zvezi z osvajanjem vesolja — ne le na tehničnem raketnem področju, pač pa tudi na vseh ostalih — vodi sovjetska Akademija znanosti, ki ji načeljuje predsednik, znani Andrej Nesmejanov. To je velikanski znanstveni aparat, katerega vrh tvori okrog 150 akademikov in 300 dopisnih članov. V njen okvir sodi dvanajst »sestrskih akademij« po posameznih zveznih republikah. Ta velika znanstvena ustanova upravlja delo 140 velikih institutov, sicer pa dela neposredno v njenem okviru približno 200 tisoč znanstvenikov in tehnikov. Njeni instituti se ukvarjajo z vsemi od vremenoslovja in raziskav inosfere nad Antarktiklo do pošiljanja teledirigiranih elektronskih tankov na Luno.

Stil dela, ki vlada v tem velikanskem kompleksu, je čisto sovjetski. Vsa prizadevanja potekajo po točno določenem načrtu. To pa ne velja samo za akademiko in njene veje ter vejice, marveč za vso organizacijo znanstvenega dela. Približno polovica sovjetskih študentov (vseh skupaj je približno dva milijona) se po diplomu na univerzi odloči za nadaljevanje študija in si hoče pridobiti znanstvene naslove. Njihove disertacije in ostala kvalifikacijska dela so točno usmerjena v reševanje pomembnih kompleksnih problemov.

V Sovjetski zvezi veljajo vesoljski programi in sploh vse, kar je v zvezi z raketami za polvojaško zadevo. Zato je delo v eksperimentalnih centrih strogo zaupno, sredstva, ki jih porabijo znanstveniki, pa so praktično neomejena. Znanega fizika Vladimir

ja Vekslerja so, n. pr., vprašali, ali so imeli sovjetski fiziki kaj težav, ko so hoteli dobiti sredstva za zgraditev ogromnega sinhrociklotrona v Dubnem pri Moskvu. »Ne«, je odgovoril. »rekli smo jim samo to, da imajo Američani nekaj podobnega v kalifornijski Berkeleyu.«

Instituti in ostale znanstvene ustanove naročajo svojo opremo pri industriji z denarjem, ki gre iz državnega proračuna. Vse skrivnosti dela pri raketah pa so zelo skrbno varovane. Posamezni znanstveniki in tehniki ne vedo natančno, kaj delajo njihovi tovariši, ki so zaposleni pri drugi istega programa.

Seveda pa je ozačje, v katerem se delo odvija, nadse ugodno.

Znanstveniki in inženirji, ki se ukvarjajo z vesoljskimi programi, imajo zelo dobre dohodke. Akademiki imajo, na pr., 20 do 30.000 rubljev osnovnih mesečnih dohodkov (okrog 2 do 3 milijone din). Lestvica dohodkov se dviga z naraščajočo znanstveno kvalifikacijo. Nove ideje in predloge skrbno upoštevajo in raziskujejo. Sovjetska Akademija znanosti ima poseben oddelek, ki prevede vsako leto na tisoče tujih znanstvenih knjig, razprav, člankov in publikacij.

Navedli smo le nekaj podatkov, ki pa vendarle pomagajo razumeti okolje, v katerem se porajajo vedno novi sovjetski uspehi pri osvajanju vesolja.

Premagana starost

Številni novinarji in književniki so se že bavili z vprašanjem ali bodo znanstveniki z vsemi modernimi pripomočki, ki so jim na razpolago, lahko premagali starost, odnosno ali se jim bo posrečilo za določeno dobo odložiti staranje človeškega organizma. Večina je prišla do končnega zaključka, da ni kakšnega tajnega sredstva in tudi ne splošnega pravila, ki bi veljalo za doseg tega cilja, pač pa da veljajo za doseg tega cilja primerna pravila. Do tega zaključka so prišli tudi nekateri slavni stari ljudje, ki so dosegli že 80,

90 in celo več let, pa kljub temu nadaljujejo s svojim delom in vodijo važne organizme v svetu.

Vsekakor je dejstvo, da se je človekova življenjska doba znatno podaljšala v zadnjih nekaj desetletjih. Toda ta napredek je bil dosežen z odpravo številnih vzrokov smrti v otroški in mladostni dobi. Dejstvo, da je danes lažje doseči 65 let se ne pomeni da je lažje dodati tem letom še nadaljnjih 20 ali 30. Tu nastane problem kako ostati prožni in delavni tudi v visoki starosti in kako vzdržati čimdalje pri svojem delu.

Tomosove prodajne perspektive v letu 1960

Povpraševanje po Tomosovih motornih kolesih raste iz dneva v dan. Kljub visoko postavljenemu proizvodnemu planu in njegovi stoddostni realizaciji takojmenovane poskusne proizvodnje v letošnjem letu, prodajni plan še zdaj ni dosežen. Čeprav je to dejstvo v bistvu jasna reakcija na razmere v naši avtomobilski in motorni industriji, kjer vlada pravilo, da pride na en prodani produkt pet novih kupcev, je obenem najboljši dokaz kvalitete in solidnosti izdelkov tovarne Tomos. Perspektivni proizvodni plan za leto 1960 predvideva 40.000 modelov Colibri in sicer večinoma klasičnih modelov Colibri-03 brez ščitnikov in s pedali, ostali kontingent pa tvorijo modeli Colibri-04 s pedali in ščitniki ter Colibri-12 s ščitniki in nožnim zaganjalcem. Nadalje predvideva perspektivni plan 4600 scooterjev Galeb SR-150 ccm, 1370 klasičnih motociklov SV-175 ccm, 550 motociklov SG-250 ccm, 150 motociklov SG-250 ccm s specialno milicijsko opremo, 100 tovornih

motociklov Herkul 192 ccm, 5000 ladijskih motorjev LAMO-05 K, 3000 univerzalnih stabilnih motorjev UMO-05 C ter 1000 komadov reduktorjev za stabilne motorje, skupno torej 54.770 motorjev. Medtem pa znaša število naročil za leto 1960 111.356 motorjev, od tega okrog 90.000 modelov Colibri, kar je jasen dokaz priljubljenosti tega vozila. Z vsi upravičenostjo nosi naziv »ljudsko vozilo«.

Dragocenosti na trnku

Dvanajstletni angleški dijač je lovil ribe. Kar na lepem je privlekel na trnku zlato uro, kmalu potem pa s sveženj raznega nakita v skupni vrednosti okoli tri milijone dinarjev. Policija je ugotovila, da je fant našel okrasje, ki so ga vlomilci odnesli pred nekaj tedni iz ene izmed londonskih draguljarn. Vlomilcev še niso prijeli, zato tudi ne vedo, kaj jih je pripravilo do tega, da so dragocenosti vrgli na rečno dno.

Nekaj iz ZDA

V ZDA so v zadnjem času prodali na trg evropski mali avtomobili, sedaj pa še evropski hladilniki. kajti porabijo trikrat manj toka kot ameriški.

Strokovnjaki se navdušujejo za gradnjo morske električne centrale na kanadskoameriški meji. Veljala bo poizkušala milijarde dolarjev.

Lani se je poučevala rusčina le v šestnajstih šolah, letos pa že v 440 gimnazijah.

Dim in rahitis

Nemški znanstvenik Hühsmann iz higienskega inštituta v Düsseldorfu je ugotovil, da so otroci, ki živijo v industrijskih središčih, pogostje rahitični kakor pa njihovi podeželski vrstniki. Po njegovem mnenju je tega kriv plin, ki uhaja iz tovarniških dimnikov.

Lepotilna postaja

Podobno servisnim postajam za popravilo avtomobilov in motornih koles so v ZDA uvedli tudi servisne postaje za lepote. Če potnica doma ni imela časa, ji dajo na tak postaji na razpolago vse rekvizite iz laboratorija za lepoto, tako da se lahko uredi tudi brez pomočnice. Če ji kdo pomaga, je cena ustrezno višja.

DOMISLICE

Iz marsikatero kuhinje je vonj boljši od teka.

Kdor hitro obljudi, še hitreje pozablja.

Vabimo Vas, da se naročite na zbirko žepnih romanov „Ljudska knjiga“

V letu 1960 bo izdala Prešernova družba v tej zbirki deset najzanimivejših romanov klasične in sodobne umetnosti:

1. S. Ekupery: »BOJNI PILOT« (pretresljivi roman iz dni nemške invazije v Francijo)
2. Valentin Katajev: »PTIČKI BOŽJE« (zbirka najboljših humoresk ruskega pisatelja)
3. E. Caldwell: »ESTHERVILLE« (tragična povest mladega črnca in njegove sestre v ZDA)
4. Anatol France: »THAISA« (pogubljenje puščavnika, ki spreobrne lepo plesalko Thais)
5. Collette: »POTEPINKA« (roman pariške plesalke ki zastoj išče lepo ljubezen)
6. K. Paustovski: »ČRNO MORJE« (povest Črnega morja, nanizana v vrsti zgodovinskih in sodobnih zgodb)
7. G. Parise: »LEPI KAPLAN« (tragedija lepega fašističnega kaplana, ki konča v objemu vlačuge v malem italijanskem mestu)
8. Alfred Hayes: »DEKLE IZ VIA FLAMINIE« (roman rimskega dekleta iz dni ameriške zasedbe, izveden tudi v uspešnem filmu)
9. R. A. Heinlein: »GOSPODARJI LUTKE« (utopični roman o invaziji parazitov z neznanega planeta)
10. Finn Seeborg: »TAKŠNI SO« (humoristični danski roman o birokratih)

Letna naročnina za vseh deset knjig je 2000 din za broširane in 3000 din za vezane v polplatno — plačljivo tudi v obrokih.

Ob izidu vsake knjige bo izrebranih med stalne naročnike »Ljudske knjige« nagrad v vrednosti 20.000 din.

TO SO NAJČENEJŠI ROMANI, KAR JIH IZHAJA PRI NAS.

Naročila pošiljajte na naslov:

PREŠERNOVA DRUŽBA, LJUBLJANA, POŠTNI PREDAL 41.

Rojstva, poroke in smrti NA MATIČNEM PODROČJU PTUJ

ROJSTVA

ROJSTVA. Dečke so rodile: Marija Janžekovič, Formin 22 — Rajka; Rozalija Mohorko, Skorba št. 6 — Franca; Marija Cimerlajt, Zupetinci 42 — Antona; Marija Bromš, Gajevci 8 — Franca. — Deklice so rodile: Ivana Skoliber, Ormož — Darinko; Marija Braunstein, Kečevina 14 — Albino; Katarina Rep, Ormoška 11 — Branjo; Neža Zajšek, Sedlašek 108 — Viktorijo; Julijana Zavec, Grlinčič 26 — Marijo; Neža Matjašič, Drstelja 15 — Marijo.

POROKE

POROKE: Alojz Gojčič, elektrovarilec, Zlatoličje 105, in Veronika Kranjčič, kuharska pomočnica, Spuhlja 109.

SMRTI

SMRTI: Simon Štuc, Rabeljčja vas 12, roj. 1881, umrl 14. 12. 1959; Stjepan Oreški, Brebrovnik št. 39, roj. 1913, umrl 12. 12. 1959; Ignac Gomilek, Maribor, roj. leta 1871, umrl 6. 12. 1959; Marija Marcola, Rogoznica 2, roj. 1871, umrla 10. 12. 1959.

Novi krvodajalci

10. dec. 1959, so darovali kri prebivalci iz Hajdine in okolice. Vsem krvodajalcem in organizatorju tov. Vidovič Gasperju se iskreno zahvaljujemo.

Krvodajalci so: Zidarič Marjeta, Mlakar Marija, Mlakar Liza, Glavnik Marija, Zupanec Neža, Zunkovič Marija, Zupanec Tereziya, Kramberger Alojzija, Škrlija

Rozalija, Ogrizek Marija, Pal Rozalija, Dobnik Antonija, Zerk Barbara, Jurenc Cvetka, Lesjak Barbara, Polajzar Ivana, Jeza Marija, Plajnshek Matilda, Zemljak Anton, Črnež Barbara, Ostali so še: Štumpf Neža, Merc Elizabeta.

Splošna bolnišnica Ptuj
Postaja za transfuzijo krvi

LJUBLJANA

NEDELJA, 20. DECEMBRA
6.00—6.30 Nekaj domačih — vmes ob 6.00—6.10 Poročila, vremenska napoved in dnevni koledar. 6.30 Igra pihalni orkester JLA p. v. Pavia Brailje. 7.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in objava dnevnega sporeda. 7.15 Reklame. 7.30 Radijski koledar in prireditve dneva. 7.35 Zabayni orkester Alfred Scholz. 8.00 Mladinski radijski igra — Elia-Petli: Jan Bibljan na mesecu. 8.30 Intermezzo na klavir. 8.40 Pomladni komorni zbor RTV Ljubljana p. v. Rada Simoničja. 9.00 Ura popevke, melodij in ritma. 10.00 Se pomnite, tovariši... Prvi boj. 10.30 Matineja simfoničnega orkestra RTV Ljubljana, solist Ivan Turlik (fagot), dirigent Uroš Prevorsek. 12.00 Neli postalski čestitajo in pozdravljajo. 13.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in objava dnevnega sporeda. 13.15 Obvestila in zabavna glasba. 13.30 Za našo vas. 13.50 Lahek koncert za podeželje. 14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II. 15.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in obvestila. 15.15 Reklame. 15.30 Zabayni potpuri. 16.00 Humoreska tega tedna. Frank Stockton: Kos idečega blaga. 16.20 Mali mozaični melodij. 16.50 Dežela smehljaja (odlomki iz Leharjeve istoimenske operete) 17.30 Radijska igra — Ranko Marinkovič: Olova (ponovitev). 18.15 Rosanda Sajkova. 18.45 W. A. Mozart: Mala nočna glasba. (Bostonski orkester p. v. Sergija Kluševičkega. 19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba. 19.30 Radijski dnevnik in športna poročila. 20.05 Izberite melodijo tedna (zabayna glasbena oddaja z nagrado). 21.00 Skice iz življenja Richarda Wagnerja (3. oddaja). 22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan. 22.15 Plesna glasba. 23.00 Poročila in pregled tiska. 23.10 Popevke na tekočem traku. 23.40 L. M. Škerjanc: Koncert za harfo s komornim orkestrom (solist žele Plakič in orkester RTV Ljubljana dirigira Jakob Cipeč). 24.00 Zadnja poročila in zaključek oddaje.

Mestni kino Ptuj

predvaja od 18. do 20. decembra t. l. ameriški barvni film »Prijateljsko prepirčevanje«, od 22. do 24. decembra t. l. ameriški barvni film »Ranč prekleth«.

Kino Kidričevo

predvaja 19. in 20. dec. t. l. ameriški barvni film »Čaj za dva«, 23. in 24. dec. t. l. ameriški barvni film »Ljudje brez pomena«.

Kino Muretinci

predvaja 19. in 20. dec. t. l. češki barvni film »Pokorno javljanje«.

Kino Vedrost, Miklavž pri Ormožu predvaja 20. dec. t. l. jugoslov. film »Pot prijateljstva«.

Na brzoturnirju DPD Svoboda — SD Ptuj za mesec december je zmaga! Majcenovič, član SS Alumnij, pred Brasom, Bohakom, Rudolfom, D. Nežmahom itd. — Turnirja se je udeležilo 14 igralcev.

Celo osel v mladosti obeta, da bo kaj iz njega.
Če hočeš koga spoznati, mu daj moči.

Objave in oglasi

OBRAČALNI PLUG v dobrem stanju prodam. Naslov v upravi. PEČ NA ZAGOVINO prodam. Naslov v upravi lista.

25 AROV NJIVE v Turnišču prodam. Plačilo na obroke. Marija Mlakar, Ptuj, Mariborska 42.

KOMPLETNO SPALNICO s posteljnimi žičnimi vložki, psiho in pisalno mizo s petimi predali, zidam, samostojen U štedilnik s češkimi ploščicami in dve pečnici prodam. Dr. Franjo Šalamun, Ptuj, Ob Grajeni 3.

240323 a/a plavem »Ekstra« kolesu št. 23605, naj sporoči LM ali meni osebno proti lepi nagradi. Franc Toplek, Grajenščak št. 93.

RAZVELJAVLJAM vprašalno polo ZB NOV, ki se nahaja v arhivu Krajevnega urada Majšperk. — Franc Sakelšek, Napiplje, Majšperk.

PREKLICUJEM IN RAZVELJAVLJAM zgubljen pečat z napisom Vodopivec Ignac, zastopnik DOZ Ptuj, podružnica Maribor I.

Preklic

Podpisani Cvetko Janez, pos. v Kicarju št. 31, preklicujem začitve, ki sem jih izrekel napram Anžel Viniku, delavcu v Kicarju št. 22, ter se mu zahvaljujem, da je odstopil od kazenskega pregon.

Razno

IŠČEM dne 6. decembra pomotoma zamenjan klobuk. Naslov v upravi.

KDOR BI KAJ VEDEL o ukradenem »Ekstra« sivem kolesu št.

Trgovsko podjetje »Petrol«, Ljubljana

obvešča vse potrošnike, da je odprlo dne 12. decembra 1959

NOV BENZINSKI SERVIS V PTUJU PRI TRGU SVOBODE

za oskrbovanje motornih vozil z gorivom in mazivom. * Novi benzinski servis posluje v dnevnem času nepretrgoma od 6. ure zjutraj do 20. ure zvečer.

V nočnem času je tam tudi stalna dežurna služba. * V nočem servisu dobite bencin vseh vrst, plin, olje ter popolno sortiment maziv, potrebnih za motorna vozila. * Priporoča se TRGOVSKO PODJETJE »PETROL« LJUBLJANA

UPRAVNI ODBOR TRGOVSKEGA PODJETJA »PANONIJA« V PTUJU poziva vse stalne odjemalce trgovin »NA-MA« in »KOLONIALE« v Ptuj, da nemudoma oddajo svoje kontrolne liste nakupov zaradi izračuna prometa v navedenih trgovinah.

Obe trgovini bosta sprejemali kontrolne liste

zaključno do 25. dec. 1959

Ugodne nakupe in tesno povezavo potrošnikov s trgovinami priporočamo tudi v letu 1960.

Kontrolni listki za prihodnje leto se lahko dvigajo po želji strank tudi v letošnjem letu.

PANONIJA PTUJ